

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я І ТУРИЗМУ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фізичного
виховання, здоров'я і туризму ЗНУ

М.В. Маліков

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КРАЄЗНАВСТВО
(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалаврів**
(назва освітнього ступеня)

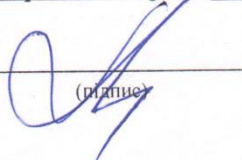
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма **«Готельно-ресторанна справа»**
(назва)

спеціальності **241 готельно-ресторанна справа**
(шифр, назва спеціальності)

галузі знань **24 Сфера обслуговування**
(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Люта Дарина Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри туризму, рекреації та готельно-ресторанної справи
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри туризму, рекреації та
готельно-ресторанної справи
Протокол № 1 від "24" 08 2024 р.
Завідувач кафедри туризму, рекреації та готельно-
ресторанної справи

_____
Н.В. Маковецька
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____
А.В. Сидорук
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем: кандидат педагогічних наук, доцент Люта Дарина Анатоліївна

Е-mail: lyutadaryna@ukr.net

Телефон: (061) 228-75-74 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Кафедра: туризму, рекреації та готельно-ресторанної справи, IV корпус ЗНУ, ауд. 306 (3^й поверх)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Краєзнавство» є формування у студентів системи знань про складові туристично-рекреаційного потенціалу краю – пам'ятки природи, історії і культури, природні рекреаційні ресурси, ступінь їх освоєння і характер експлуатації, музеї та інші об'єкти туристичної інфраструктури, різноманітні аспекти розвитку туризму в краї, а також ознайомлення з особливостями культурно-історичного розвитку регіонів України. Залучення до наукових знань, готовність і здатність студентів до проведення самостійних пошуків є об'єктивною передумовою успішного вирішення навчальних і наукових завдань курсу. У свою чергу, важливим напрямом вдосконалення теоретичної і практичної підготовки є виконання студентами в процесі навчально-наукової діяльності різних письмових робіт. Підготовка таких робіт: сприятиме поглибленню та закріпленню наявних теоретичних знань (системного підходу, теорії та особливості їх застосування на практиці) досліджуваних предметів, дисциплін, галузей науки; розвиватиме практичні вміння студентів, аналізі отриманих результатів та вироблення рекомендацій щодо вдосконалення того чи іншого виду діяльності.

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	1-й	-й
Кількість кредитів ECTS	6 кредитів	
Кількість годин	180 годин	
Лекційні заняття	30 год.	год.
Семінарські заняття	-	год.
Практичні заняття	30 год.	год.
Лабораторні заняття	-	год.
Самостійна робота	120 год.	год.
Консультації	<i>особисті – щосереди з 14:30 до 16:00, IV корпус, ауд. 306; дистанційні – MOODLE, за попередньою домовленістю за електронною поштою</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7330	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
<p>Результати навчання:</p> <p>РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p> <p>РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.</p> <p>РН 08. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами готельних та ресторанних послуг.</p> <p>РН 09. Здійснювати підбір технологічного устаткування та обладнання, вирішувати питання раціонального використання просторових та матеріальних ресурсів.</p> <p>РН 10. Розробляти нові послуги (продукцію), використовуючи сучасні технології виробництва та обслуговування споживачів.</p> <p>РН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.</p> <p>РН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу.</p> <p>РН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p> <p>РН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>РН 23. Знати і розуміти особливості індустрії гостинності регіону та вміти розробляти, просувати та реалізовувати продукт, спрямований на її розвиток в умовах воєнного і повоєнного часу.</p> <p>РН 27. Володіти знаннями і вміннями створення сприятливого психологічного середовища в умовах воєнного та повоєнного часу.</p> <p>Компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК 2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного</p>	<p>Лекційні заняття, практичні заняття, самостійна творча робота, індивідуальна робота, інтерактивні вправи, рольові ігри, тестування, контрольні роботи, опитування, вікторини</p>

демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 9. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Здатність створення сприятливого психологічного середовища в умовах воєнного і повоєнного часу.

СК 1. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

СК 4. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.

СК 7. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. *Історія становлення і розвитку краєзнавства в Україні.* Родовід українського краєзнавства, його давні традиції. Фундатори національного краєзнавства. Особливості розвитку краєзнавства на півдні та сході України. Таврія і Таврида. Історія розбудови Одеської та Кримської краєзнавчої туристичної школи (друга половина XIX ст. – початок XX ст.). Історія розбудови карпатської туристичної інфраструктури (друга половина XIX ст. – 1939 р.). Розвиток краєзнавства в Українській РСР у 1920-1940-х та повоєнних роках XX ст. Утворення та діяльність Всеукраїнської спілки краєзнавців. Мета, завдання, основні принципи та досягнення. Розвиток краєзнавства з часів незалежності України.

Змістовий модуль 2. *Туристичне краєзнавство України: об'єкт, предмет, основні завдання та теоретико-методологічні засади.* Сутність та теоретико-методологічні засади національного краєзнавства, взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Поняття «краєзнавство». Основні етапи становлення й розвитку наукового краєзнавства в Україні. Історія становлення власного поняттєво-термінологічного апарату. Місце туристичного краєзнавства у системі національного краєзнавства. Об'єкт і предмет туристичного краєзнавства. Ключові завдання, які стоять нині перед українським туристичним краєзнавством. Функції та методи дослідження національного краєзнавства. Три основні функції краєзнавства: педагогічна, навчальна, наукова. Методологія краєзнавства. Джерела національного краєзнавства: краєзнавча бібліографія; картографічні джерела; усні джерела; статистичні джерела; спостереження за об'єктами і процесами природи; друковані джерела; пам'ятки історії та культури, твори матеріальної і духовної діяльності.

Змістовий модуль 3. *Минуле рідного краю.* Особливості геологічної будови та головні етапи геологічної історії формування території Запорізької області. Поширення основних типів і форм рельєфу за походженням. Приазовська височина. Український кристалічний щит. Азовські коси. Річки Запорізької області. Найстародавніші пам'ятки краю. Поселення кам'яного віку. Палеоліт. Мезоліт. Неоліт. Формування доісторичної людини на теренах краю. Бронзовий вік. Північне Причорномор'я – батьківщина аріїв. Таврія – батьківщина одомашнення коня. Кіммерійці. Таври. Тавро-скіфи. Скіфи. Царські скіфи. Сармати. Хазари. Ногайці. Мегалітична культура. Курганна культура. Скарби Запорізького краю. Муравський шлях. Шлях з варяг – у греки.

Змістовий модуль 4. *Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства.* Зародження картографії. Поняття картографії. Картографічні проєкції. Виникнення карти. Перші карти. Загадки виникнення перших географічних карт. Масштаб карти. Особливості масштабування географічних, топографічних та туристичних карт. Зародження і розвиток спеціальної туристичної картографії. Картографія як наука. Легенда карти. Типи та види легенд карт. Картографія туризму, її особливості та форми впровадження. Маркування туристичних маршрутів. Спеціальні картографічні знаки. Сучасний стан туристичної картографії в Україні. Географічні карти: загально географічні, тематичні. Топографічні карти. Оглядово-топографічні карти. Оглядові карти. Плани. Плани місцевості.

Змістовий модуль 5. *Краєзнавчі спостереження.* Методи дослідження і дослідницька робота під час екскурсій та походів. Геологічні дослідження. Гідрогеологічні дослідження. Геоморфологічні дослідження. Метеорологічні дослідження. Гідрологічні дослідження. Дослідження ґрунтів. Геоботанічні дослідження. Зоогеографічні дослідження. Фенологічні дослідження. Дослідження природно-територіальних комплексів. Економіко-географічні дослідження. Топонімічні дослідження. Обробка матеріалів, зібраних під час екскурсій і туристських подорожей. Дослідження Запорізького краю під час екскурсій та походів. Дослідження природно-територіальних комплексів Запоріжжя. Топонімічні дослідження історії назв населених пунктів та природних об'єктів.

Змістовий модуль 6. *Туристичні аспекти краєзнавства Запорізької області.* Рекреаційні ресурси Запорізької області. Курортні ресурси. Бердянський грязьовий приморський курорт. Кирилівський бальнео-кліматичний грязьовий приморський курорт. Приморський оздоровчий курорт місцевого значення. Історико-культурні туристично-рекреаційні ресурси. Об'єкти природно-заповідного фонду національного та місцевого значення. Природничо-історична, археологічна характеристика о. Хортиця. Археологічні та архітектурні пам'ятники. Культура і туризм. Проблеми та перспективи розвитку туристично-рекреаційних ресурсів регіону.

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	<i>Історія становлення і розвитку краєзнавства в Україні.</i>	5		<i>щотижня</i>
2	<i>Туристичне краєзнавство України: об'єкт, предмет, основні завдання та теоретико-методологічні засади.</i>	5		<i>щотижня</i>
3	<i>Минуле рідного краю.</i>	5		<i>щотижня</i>
4	<i>Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства.</i>	5		<i>щотижня</i>
5	<i>Краєзнавчі спостереження.</i>	5		<i>щотижня</i>
6	<i>Туристичні аспекти краєзнавства Запорізької області.</i>	5		<i>щотижня</i>
Разом		30		

6. Темі практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	<i>Історія становлення і розвитку краєзнавства в Україні.</i>	5		<i>щотижня</i>
2	<i>Туристичне краєзнавство України: об'єкт, предмет, основні завдання та теоретико-методологічні засади.</i>	5		<i>щотижня</i>
3	<i>Минуле рідного краю.</i>	5		<i>щотижня</i>
4	<i>Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства.</i>	5		<i>щотижня</i>
5	<i>Краєзнавчі спостереження.</i>	5		<i>щотижня</i>
6	<i>Туристичні аспекти краєзнавства Запорізької області.</i>	5		<i>щотижня</i>
Разом		30		

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	<p>Родовід українського краєзнавства, його давні традиції. Фундатори національного краєзнавства. Особливості розвитку краєзнавства на півдні та сході України. Таврія і Таврида. Історія розбудови Одеської та Кримської краєзнавчої туристичної школи (друга половина XIX ст. – початок XX ст.). Історія розбудови карпатської туристичної інфраструктури (друга половина XIX ст. – 1939 р.). Розвиток краєзнавства в Українській РСР у 1920-1940-х та повоєнних роках XX ст. Утворення та діяльність Всеукраїнської спілки краєзнавців. Мета, завдання, основні принципи та досягнення. Розвиток краєзнавства з часів незалежності України.</p>	20	
2	<p>Сутність та теоретико-методологічні засади національного краєзнавства, взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Поняття «краєзнавство». Основні етапи становлення й розвитку наукового краєзнавства в Україні. Історія становлення власного поняттєво-термінологічного апарату. Місце туристичного краєзнавства у системі національного краєзнавства. Об'єкт і предмет туристичного краєзнавства. Ключові завдання, які стоять нині перед українським туристичним краєзнавством. Функції та методи дослідження національного краєзнавства. Три основні функції краєзнавства: педагогічна, навчальна, наукова. Методологія краєзнавства. Джерела національного краєзнавства: краєзнавча бібліографія; картографічні джерела; усні джерела; статистичні джерела; спостереження за об'єктами і процесами природи; друковані джерела; пам'ятки історії та культури, твори матеріальної і духовної діяльності.</p>	20	
3	<p>Особливості геологічної будови та головні етапи геологічної історії формування території Запорізької області. Поширення основних типів і форм рельєфу за походженням. Приазовська височина. Український кристалічний щит. Азовські коси. Річки Запорізької області. Найстародавніші пам'ятки краю. Поселення кам'яного віку. Палеоліт. Мезоліт. Неоліт. Формування доісторичної людини на теренах краю. Бронзовий вік. Північне Причорномор'я – батьківщина аріїв. Таврія – батьківщина одомашнення коня. Кіммерійці. Таври. Тавро-скіфи. Скіфи. Царські скіфи. Сармати. Хазари. Ногайці. Мегалітична культура. Курганна культура. Скарби Запорізького краю. Муравський шлях. Шлях з варяг – у греки.</p>	20	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Красзнавство

4	<p>Зародження картографії. Поняття картографії. Картографічні проекції. Виникнення карти. Перші карти. Загадки виникнення перших географічних карт. Масштаб карти. Особливості масштабування географічних, топографічних та туристичних карт. Зародження і розвиток спеціальної туристичної картографії. Картографія як наука. Легенда карти. Типи та види легенд карт. Картографія туризму, її особливості та форми впровадження. Маркування туристичних маршрутів. Спеціальні картографічні знаки. Сучасний стан туристичної картографії в Україні. Географічні карти: загально географічні, тематичні. Топографічні карти. Оглядово-топографічні карти. Оглядові карти. Плани. Плани місцевості.</p>	20	
5	<p>Методи дослідження і дослідницька робота під час екскурсій та походів. Геологічні дослідження. Гідрогеологічні дослідження. Геоморфологічні дослідження. Метеорологічні дослідження. Гідрологічні дослідження. Дослідження ґрунтів. Геоботанічні дослідження. Зоогеографічні дослідження. Фенологічні дослідження. Дослідження природно-територіальних комплексів. Економіко-географічні дослідження. Топонімічні дослідження. Обробка матеріалів, зібраних під час екскурсій і туристських подорожей. Дослідження Запорізького краю під час екскурсій та походів. Дослідження природно-територіальних комплексів Запоріжжя. Топонімічні дослідження історії назв населених пунктів та природних об'єктів.</p>	20	
6	<p>Рекреаційні ресурси Запорізької області. Курортні ресурси. Бердянський грязьовий приморський курорт. Кирилівський бальнео-кліматичний грязьовий приморський курорт. Приморський оздоровчий курорт місцевого значення. Історико-культурні туристично-рекреаційні ресурси. Об'єкти природно-заповідного фонду національного та місцевого значення. Природничо-історична, археологічна характеристика о. Хортиця. Археологічні та архітектурні пам'ятники. Культура і туризм. Проблеми та перспективи розвитку туристично-рекреаційних ресурсів регіону.</p>	20	
Разом		120	

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Теоретичне завдання – опитування. Практичне завдання – письмова задача. Комплексне завдання – самостійна робота.	Проведення опитування на практичних заняттях – відповіді на 2 питання. Виконання письмового завдання на практичних заняттях – вирішення задачі. Представлення самостійно розробленої презентації за наданою тематикою на практичних заняттях.	Опитування – по 2 бали за кожне питання (4 бали). Письмова задача – правильне вирішення 3 балів. Презентація – 3 балів. Термін виконання всіх завдань: в рамках практичного заняття.	10
2	Теоретичне завдання – тестування. Практичне завдання – письмова задача. Комплексне завдання – самостійна робота.	Виконання тестів на практичних заняттях – відповіді на 2 питання тесту. Виконання письмового завдання на практичних заняттях – вирішення задачі. Представлення самостійно розробленої презентації за наданою тематикою на практичних заняттях.	Тестування – по 2 бали за кожне питання (4 балів). Письмова задача – правильне вирішення 3 балів. Презентація – 3 балів. Термін виконання всіх завдань: в рамках практичного заняття.	10
3	Теоретичне завдання – опитування. Практичне завдання – ситуаційна гра. Комплексне завдання – самостійна робота.	Проведення опитування на практичних заняттях – відповіді на 2 питання. Проведення ситуаційної гри «Рекламне агентство» на практичних заняттях. Представлення самостійно розробленої презентації за наданою тематикою на практичних заняттях.	Опитування – по 2 бали за кожне питання (4 балів). Ситуаційна гра – 3 балів. Презентація – 3 балів. Термін виконання всіх завдань: в рамках практичного заняття.	10
4	Теоретичне завдання – тестування. Практичне завдання – есе. Комплексне завдання – самостійна робота.	Виконання тестів на практичних заняттях – відповіді на 2 питання тесту. Написання есе за наданою тематикою на практичних заняттях. Представлення самостійно розробленої презентації за наданою тематикою на практичних заняттях.	Тестування – по 2 бали за кожне питання (4 балів). Есе – 3 балів. Презентація – 3 балів. Термін виконання всіх завдань: в рамках практичного заняття.	10

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Красзнавство

5	Теоретичне завдання – опитування. Практичне завдання – письмова задача. Комплексне завдання – самостійна робота.	Проведення опитування на практичних заняттях – відповіді на 2 питання. Виконання письмового завдання на практичних заняттях – вирішення задачі. Представлення самостійно розробленої презентації за наданою тематикою на практичних заняттях.	Опитування – по 2 бали за кожне питання (4 бали). Письмова задача – правильне вирішення 3 балів. Презентація – 3 балів. Термін виконання всіх завдань: в рамках практичного заняття.	10
6	Теоретичне завдання – тестування. Практичне завдання – письмова задача. Комплексне завдання – самостійна робота.	Виконання тестів на практичних заняттях – відповіді на 2 питання тесту. Виконання письмового завдання на практичних заняттях – вирішення задачі. Представлення самостійно розробленої презентації за наданою тематикою на практичних заняттях.	Тестування – по 2 бали за кожне питання (4 балів). Письмова задача – правильне вирішення 3 балів. Презентація – 3 балів. Термін виконання всіх завдань: в рамках практичного заняття.	10
Усього за змістові модулі	18			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання – опитування.	Відповідь на 4 відкриті питання.	Контрольні питання – по 5 балів за кожне питання.	20
	Практичне завдання – індивідуальна творча робота.	Виконання індивідуального завдання із заданої теми, презентаційний (графічний, наочний) матеріал, аудіо- та відеоматеріал, знання дослідженого матеріалу та здатність самостійно проаналізувати та ґрунтовно схарактеризувати матеріал дослідження.	Індивідуальне завдання – максимально 20 балів.	20
Усього балів				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література**Основна:**

1. Уривалкін О. Історичне краєзнавство : навчальний посібник. Київ : КНТ, 2020. 296 с.
2. Шелегед В.І. Туристсько-рекреаційні можливості Запорізького краю: видатні об'єкти, події, люди : навчально-методичний посібник. Київ : КЗ «ЗОЦКУМ» ЗОР, 2012. 98 с.
3. Голубко В.С., Середяк А.В., Генегга Р.Я. Історичне краєзнавство. Напрями та методи історико-краєзнавчих досліджень : курс лекцій. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 304 с.

Додаткова:

1. Бортников Є.Г., Люта Д.А. Туристичне країнознавство: конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Готельно-ресторанна справа» освітньо професійної програми «Готельно-ресторанна справа». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2020. 86 с.
2. Сидорук А.В., Бортников Є.Г., Люта Д.А. Аналіз розробки айдентики туристичного бренду (на прикладі м. Запоріжжя). *Регіональна економіка: науково-практичний журнал*. Одеса, 2021. № 3 (101). С. 66-72.
3. Барабоха Н.М., Арабаджі О.С., Барабоха О.П. Топонімічний словник-довідник Запорізької області. Природні топоніми. Мелітополь : ТОВ «Видавництво Мелітополь», 2018. 84 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Запорізький обласний краєзнавчий музей. URL: <https://www.facebook.com/zaporizhiamuseum/>
2. Журнал «Краєзнавство». URL: https://nsku.org.ua/?page_id=5603
3. «Краєзнавство Запоріжжя» – новий науково-популярний електронний часопис Запорізьких краєзнавців. URL: <https://nsku.org.ua/?p=8838>
4. Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді. URL: <http://surl.li/bxcfu>

12. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Успішне освоєння дисципліни потребує завчасного ознайомлення з метою, завданнями та структурою курсу (силабусом), вдумливого сприйняття лекційного матеріалу, своєчасної підготовки до практичних занять, відповідального і своєчасного (згідно з графіком навчального процесу) виконання всіх передбачених програмою завдань. Взаємоповага серед учасників навчального процесу включає вимоги не спізнюватися на заняття, не відволікати викладача й колег телефонними дзвінками, виявляти доброзичливий інтерес до відповідей одногрупників, проявляти коректну активність при обговоренні проблемних питань тощо.

Політика академічної доброчесності.

Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yabyk4ad>. *Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти* (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація.

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Cisco Webex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу lyutadaryna@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**.

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Тел.: (061) 227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>.

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.